

Meer dan great est hits

Interface.nl XTRA

video videodemo door Carl Craig • overview • video met sounddemo pdf • handleiding

Roland's nieuwste machine is een onvervalste groovebox stampvol sounds uit de befaamde Roland machines. Het zal allemaal wel, denk je dan, maar de SH-4d blijkt veel meer dan een verzameling greatest hits.

door **Si Truss**
redactie@interface.nl

Roland's benadering van hun repertoire aan vintage apparaten is best verwarrend. Aira, Boutique, Zen-Core en Roland Cloud: ze plunderen allemaal schaamteloos de Roland archieven. Van zowat elke klassieke zijn er meerdere moderne uitvoeringen verkrijgbaar in verschillende productseries. Zo zijn er maar liefst acht drummachines of grooveboxes die gebaseerd zijn op de TR-808. In die verwarring betreft de SH-4d de arena; een digitale synth/groovebox die uiteraard rijk is voor-

zien van vintage Roland sounds. En het apparaat behoort niet tot de eerdergenoemde productlijnen. Niettemin is de engine wel op de Zen-Core gebaseerd, al is hij is niet compatibel met Zen-Core expansions. Het is ook geen Aira, maar heeft wel Aira Link voor synchronisatie. Ongrijpbaar dus, maar toevallig wel een van Roland's beste hardwaremachines van de laatste jaren!

Groovemaster

De SH-4d is een vijfvoudige multibrakale groovebox met vier polyfone synthkanalen en een multitrack drum-

machine. De klanken worden gemaakt met een mix van virtueel-analoog, digitale synthese en samples, voor een klankenpalet dat loopt van vintage tot modern. De behuizing is compact maar niet zo benepen als bij de Boutique-serie. De stevige metalen kast is voorzien van robuuste knoppen en faders voor editing. Onder zitten een 16-staps sequencer en een 2-octaafs 'toetsenbord'; beide met goedkope, nogal clicky knoppen. Niet te vergelijken met de originele TR's maar wel werkbaar en ruim opgezet.

Het uiterlijk is retro en losjes gebaseerd op vintage SH's als de SH-202. Met zijn schuin oplopend paneel en zwart-wit kleurenschema ziet ie er naar mijn smaak best stijlvol uit. Achterop zitten stereo outputs, hoofdtelefoon-out, mini-jack stereo audio-in en analoge clock-in. Midi-in en -out zijn ook present, net als de onmisbare usb-connector, die meteen voor de voeding zorgt. Gelukkig kan de SH-4d ook met vier AA-batterijen zijn ding doen, en dat wel vier uur lang.

Modeshow

Voor elk van de vier synthkanalen afzonderlijk kun je een van de elf synthese-algoritmes kiezen. Er zijn ook plenty sequencermodes, maar dankzij de slimme lay-out zijn die comfortabel te gebruiken. De klankopwekking is overzichtelijk verdeeld in oscillator, filter, amp, lfo en effect, waarbij enkel de oscillatorafdeling voor elke synthmodus verandert. Die afdeling heeft vier faders en draaiknoppen voor oscillatormodel, pitch en timbre. Wat de faders precies doen, hangt af van het gekozen algoritme.

Het eerste algoritme heet SH-4d, een VA-synth, waarbij elk van de vier oscillators een eigen golfvorm krijgt en tuning, level, shape/pulse width ook per oscillator instelbaar zijn. Er is ook een SH-3d algoritme, waarbij de vierde oscillator door een extra lfo is vervangen. Komen we bij Sync: klassieke hard-sync met extra envelope voor oscillator pitch. Vervolgens een model van de SH-101 oscillator, en nummer 4 is een kloon van de Juno-106. Een 2-oscillator fm-algoritme met verschillende golfvormen en tuning ratio's, gecombineerd met een modulatie envelope, en een ringmodulator zijn de volgende twee modellen. Dan volgt een wat simpel uitgevallen en niet enorm indrukwekkende wavetablesynth. Je kiest uit 31 redelijk gevarieerde preset wavetables; eigen wavetables gebruiken is niet mogelijk. Een envelope stuurt de uitlezing en met de timbreknop introduceer je lfo-sweeps.

Komen we bij Chord, waarbij meerdere oscillators een akkoord vormen.

Voor de sound is er een vrij simpel VA-algoritme, maar het werkt prima voor de befaamde house/techno stabs en sequences. Het wordt weer een stuk spannender met de Drawing oscillator, waarbij je met de faders en draaiknoppen een golfvorm maakt die op het display te zien is. Op deze manier realiseer je zonder al te veel moeite allerlei West Coast synthese en waveshaping effecten. Het laatste algoritme werkt met pcm-samples; handig voor 'alles wat nog ontbrak'. Daaronder vallen onder meer samples van allerlei nog niet gecoverde Roland klassiekers, maar ook piano's en orgels.

Doorgaand verkeer

Al deze oscillator modes doorlopen vervolgens hetzelfde 'subtractieve' pad; om te beginnen het filter. Dit multimodefilter heeft resonantie en drive, en zijn eigen adsr-envelope. Met een extra high pass-filter kun je het laag trimmen. In de amp-afdeling vind je een adsr-envelope vergezeld van pan- en levelregelaars. Hieronder bevindt zich de lfo. Behalve voor elk van de vier synthtracks wordt deze set-up ook voor elke afzonderlijke drumsound gebruikt, met enkele uitzonderingen.

Het laatste onderdeel van de signaalketen is de fx-sectie, die op verschillende punten inzetbaar is. Bijvoorbeeld als multifunctie-effect per part. Het assortiment aan beschikbare effecten loopt van de Juno chorus (met instelbaar ruisniveau) tot de gebruikelijke reverbs, distortions, delays en veel meer. Je kunt ook gebruik maken van drie send-effecten – reverb, chorus en delay – met diverse modellen. Tot slot is er een master-effect voor de stereo output.

Met alle knoppen op het bedieningspaneel is er al heel veel mogelijk, maar dankzij allerlei menu's en shift-functies zijn er allerlei extra opties beschikbaar; te veel om allemaal op te sommen. We noemen de uitgebreide modulatiematrix, geavanceerde lfo-tools en talloze mogelijkheden om de oscillatormodes te finetunen.

Stappenplan

De sequencer van de SH-4d is eveneens rijk toegerust. Voor elk part is er een polyfone sequencer met een maximale lengte van 64 stappen en diverse afspeelrates en richtingen. Voor elke noot/akkoord zijn gate length, velocity en probability instelbaar, en je hebt substeps voor flams en ratcheting. Met Motion Recording neem je knoppenbewegingen op. De sequencer beheerst ook live recording en een vintage-style stepsequencing gebaseerd op de SH-101 sequencer.

De arpeggiator heeft Roland niet vergeten, en die is rijk voorzien van mogelijkheden. Verder is er nog D-Motion, waarbij je de ingebouwde bewegingssensor gebruikt voor modulatie door de behuizing te bewegen.

Conclusie

De Roland SH-4d blijkt erg rijk aan features, heeft ruim voldoende mogelijkheden voor live- en studiogebruik, en hij voelt – meer dan andere recente Roland producten – goed doordacht en compleet aan. Gelukkig klinkt ie ook fenomenaal; de analoge-imitaties klinken rijk en stevig en weten te overtuigen tegenover *the real thing*. Die sounds in combinatie met de moderne digitale oscillatormodes en de veelzijdige drumafdeling zorgen voor een aangename verrassing. Zonder meteen een daw of extra apparaten aan te sluiten, kun je met enkel de SH-4d al enorm veel voor elkaar krijgen.

Zwakke plekken? Ja, enkel stereo-out bijvoorbeeld, waarbij we moeten melden dat de zes parts wel individueel via usb naar je daw gestuurd kunnen worden. Voor live-toepassingen is dat minder handig en zouden een paar extra fysieke outputs geen kwaad hebben gekund. Verder heeft het desktop-formaat natuurlijk grote voordelen, maar met een goed keyboard zou je nog veel meer uit de ingebouwde synths kunnen halen. Trouwens, layeren en

Stijl: Het retro-ontwerp ziet er aantrekkelijk uit en de rechttoe rechtaan zwart-witte labeling is overzichtelijk en prima leesbaar.

Lay-out: Er zijn behoorlijk wat knoppen, maar de consequente lay-out zorgt ervoor dat je moeiteloos je weg vindt.

Sequencer: De knoppen zijn niet te vergelijken met die van de vintage TR's, maar ze zijn wel prima werkbaar.

D-Motion: Pak de SH-4d op en beweeg 'm om een virtueel x/y-pad voor modulatie te besturen.

splitsen via midi is helaas onmogelijk. Sommigen zullen teleurgesteld zijn dat je niet je eigen wavetables of samples kunt importeren en dat de Zen-Core models niet compatibel zijn met deze groovebox. Onderschat echter niet wat een rijkdom aan mogelijkheden je met dit kleine kastje in huis haalt –

gezien de uitgebreide syntheseopties is de keuze voor een 'gesloten' systeem gerechtvaardigd. Samenvattend: de SH-4d is een rijk uitgerust en flexibel instrument met talloze mogelijkheden dat je stimuleert ermee te spelen en experimenteren; echt een schot in de roos. ■

INFO • Prijs incl.: € 459,-
• Distributie: Roland CE
• Internet: roland.com

SPECIFICATIES • desktop groovebox
• max 60 voices • 4 synthparts met 11 synthmodes • 1 ritmepart met 26 sounds • fx: multi-effect per part, 3x send, master-fx • 6-sporen sequencer met 64 stappen • arpeggiator
• d-Motion bewegingssensor
• 128x64 display • 2-octaafs knobkey-board • stereo audio-out
• mix audio-in • midi-in/out • sync-in
• usb-c audio/midi-interface
• voeding via usb of batterijen
• afmetingen (bxdxh): 360x195x66mm
• gewicht: 1,78kg

HET OORDEEL

+ veel sounds met zinvolle edit-opties
+ krachtige drummachine met synthese
+ prettige sequencer
– slechts 2 outputs
– geen usersounds of expansions

Geheim wapen

De ritmetrack van de SH-4d is duidelijk meer dan de zoveelste TR-emulatie. De polyfone drumafdeling gebruikt drumkits die uit 26 parts bestaan, elk met een layer van twee samples. Je kunt kiezen uit klassieke Roland sounds, standaard drums maar ook gestemde klanken en synthgolfvormen. De drums hebben verder een lekker snelle pitch envelope voor extra klankopties. Niet alle synthfuncties kun je voor de drums gebruiken, maar wel per part een filter en een adsr-amp-envelope. Je ziet dat dit duidelijk meer is dan een ritmische begeleider: de drumsectie van de SH-4d is simpelweg een krachtige drummachine. Combineer dat met de sequencer en de automatisering, en je hebt een onverwacht geheim wapen in je arsenaal.

